

Datum: 15-05-2025

Auteur: Marien Krauwel, Hans Nouwens en Shakha Mirza

Enterprise Engineering & de menselijke maat

Deelnemers

1. Introductie

Een samenleving zonder ICT is ondenkbaar. Tegelijkertijd falen er nog altijd meer ICT-projecten dan dat er slagen. Recente schandalen binnen de Nederlandse overheid hebben blootgelegd dat automatisering en niet-transparante algoritmes soms kwetsbare burgers benadelen. Door de menselijke maat te introduceren in systemen kunnen we bureaucratische fouten en (digitale) ongelijkheid voorkomen. Deze menselijke maat dient bewust ontworpen te worden, en daarom gaat deze sessie in op het toepassen van de menselijke maat binnen het vakgebied van Enterprise Engineering.

Ondersteund door het KIVI en KNVI, organiseren Marien Krouwel, Hans Nouwens, Shakha Mirza dit evenement. Na een korte inleiding door prof.dr. Erik Proper (voorzitter van het EE Institute), zal gastspreker Hawre Rahimi (oud-politicus en ICT-ondernemer) samen met Shakha Mirza (architect bij de overheid en onderzoeker) spreken over de betekenis van de menselijke maat in beleid, uitvoering en technologie. Vanuit hun gedeelde ervaring in politiek, overheid en digitale transformatie laten zij zien hoe menselijke waardigheid, empathie en systemisch denken samen kunnen komen in concrete oplossingen voor publieke dienstverlening.

Na de pauze kunnen de deelnemers in een interactieve sessie de doorontwikkeling van het EE-vakgebied mede richting geven. Tussendoor en na afloop is er voldoende tijd voor interactie met de aanwezigen.

Agenda

15:30 Inloop

16:00 Opening door KIVI en KNVI

16:05 Inleiding door Prof.dr. Henderik A. Proper (voorzitter Enterprise Engineering Institute)

16:10 Gastspreker Hawre Rahimi (oud-politicus en ondernemer) en Shakha Mirza (enterprise architect en onderzoeker) over EE en de menselijke maat

17:00 Pauze en netwerkmoment

17:30 Interactieve sessie over het EE-vakgebied

18:15 Borrel en netwerkmoment

Hawre Rahimi (1978)

Geboren in het Koerdische stadje Sardasht, heeft hij de Iran-Irakoorlog overleefd. Het dieptepunt van deze oorlog was de chemische aanval van Saddam Hoessein. Nadat hij de acht jaar durende oorlog had overleefd, vluchtte hij op 11-jarige leeftijd naar Nederland. Hij streed mee om de leverancier van het dodelijke chemische aanvalsgas achter de tralies te krijgen: een Nederlandse zakenman uit Arnhem, Frans van Anraat.

Na zijn carrière als IT-ondernemer werd hij Kamerlid voor de VVD, tussen januari 2022 en december 2023. Hij droeg bij aan het politieke debat over digitalisering, digitale veiligheid, MKB, ondernemerschap en economische zaken.

Volgens eigen zeggen heeft hij alles te danken aan het onderwijs in Nederland. Daarom is hij nu docent Foutloos Rekenen bij het Nederlands Mathematisch Instituut. Nu deelt hij zijn kennis als docent, ondernemer en strateeg, met een netwerk dat zich uitstrekt van het bedrijfsleven tot de overheid en wetenschap. Maar het mooiste vindt hij het wanneer hij voor de klas staat en lesgeeft aan groep 6 tot en met groep 8 in rekenen.

Van een jongen op de vlucht tot een toonaangevend denker in de digitale transitie: Hawre Rahimi bewijst dat achtergrond geen beperking hoeft te zijn, maar een bron van kracht en inspiratie.

Shakha Mirza (1974)

Geboren in het Koerdische Suleymaniyah en opgegroeid tussen hoop en strijd, diende Shakha als veteraan in het Koerdische leger. Op zijn 22ste keerde hij oorlog en onderdrukking de rug toe en vond in Nederland een nieuw perspectief: een samenleving waarin rechtvaardigheid, technologie en mensgerichtheid samen kunnen gaan.

Als ervaren innovator in technologie en specialist in digitale transformatie binnen verschillende sectoren, combineert Shakha twee masteropleidingen (ICT and Business Innovation & Enterprise Architecture) met promotieonderzoek aan de Universiteit Maastricht. Zijn onderzoek richt zich op het operationaliseren van de menselijke maat — via informatietheorie, discoursetheorie en ethiek.

Van veteraan tot visionair in digitale governance: Shakha Mirza laat zien hoe achtergrond een bron van kracht kan zijn — en hoe menselijkheid de kern vormt van duurzame innovatie.

Algemene info
Koninklijk Instituut Voor Ingenieurs (KIVI)
Prinsessegracht 23
2514 AP 'S-GRAVENHAGE
Routebeschrijving
Organisator
Nouwens, H.J.P. (Hans), Marien Krauwel en Shakha Mirza

- 1. Introductie
- 2. Stellingen
- 3. Bespreken van de stellingen
- 4. Brainstorming: Enterprise Engineers

2. Stellingen

Het ontwerpen van menselijke maat leidt tot ongelijke behandeling in de uitvoering Het recht op overheidsvoorzieningen komt met de plicht om (digitaal) te kunnen lezen en schrijven

Mensen zijn complex, digitale systemen dus ook

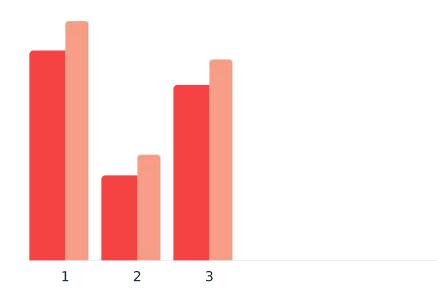
3. Bespreken van de stellingen

1 = volledig oneens

2 = oneens

3 = eens

4 = volledig eens

Evaluatie methode: Cijfer van 1 tot N | Stemmen: 12

Tabel weergave

Item	Score	A	Spreiding
1. Het ontwerpen van menselijke maat leidt tot ongelijke behandeling in de uitvoering	3.1	0	88%
2. Het recht op overheidsvoorzieningen komt met de plicht om (digitaal) te kunnen lezen en schrijven	1.3	0	39%
3. Mensen zijn complex, digitale systemen dus ook	2.6	0	74%

Opmerkingen

- 1. Het ontwerpen van menselijke maat leidt tot ongelijke behandeling in de uitvoering
 - ongelijke behandeling is wenselijk, zodat gelijke waarden bereikt worden; denk aan de verschillende groentekistjes waarmee wat een ongelijke behandeling van de toeschouwers van de voetbalwedstrijd is, maar die er wel voor zorgt dat ze ze alle drie even goed kunnen zien

- Ongelijke behandeling vatten we hier wel op als andere behandeling. Dus niet per se negatief.
- Niet ongelijkheid is een probleem maar gelijkwaardigheid is een probleem.
- 2. Het recht op overheidsvoorzieningen komt met de plicht om (digitaal) te kunnen lezen en schrijven
 - er is een overheid's richtlijn die aangeeft dat overheidsvoorzieningen maximaal breed toegankelijk moeten zijn, ook voor mensen die doof blind, lam zijn of digitaal laag geletterd
 - Luisteren is goud, spreken is zilver en papier is platina.
 - Luisteren en spreken moet ook kunnen!
- 3. Mensen zijn complex, digitale systemen dus ook
 - Dat klopt want mensen zijn ook complex en processen die n zaken in het leven zijn ook complex. De kunst is het simpel en begrijpelijk te houden voor de mensen.
 - Complex is niet erg als het maar begrijpelijk blijft voor de burger, dus systemen zijn niet alleen digitaal maar de mens-in-de-loop
 - Interpreted it as a normal statement, like the law of requisite variety of HB, this is correct.the current proposition however, is not normative but descriptive, and therefore incorrect

4. Brainstorming: Enterprise Engineers

- 1. Wat verbind ons als EE Overtuigen van Hoe verbinden we 1. Wat nodig om de verbinding van EE te vergroten. bekendheid EE uitdragen. Elkaar in het veld herkennen en versterken.
- 1. Wat kan je bijdragen. actief lid zijn van de community. 1. Wat nodig? op verschillende niveau's Een sterke community. digitaal en fysiek.
- 2. Wat verbind ons als EE Overtuigen van Hoe verbinden we 1. Wat nodig om de verbinding van EE te vergroten. bekendheid EE uitdragen. Elkaar in het veld herkennen en versterken.
- 1. Wat kan je bijdragen. actief lid zijn van de community. 1. Wat nodig? op verschillende niveau's Een sterke community. digitaal en fysiek.
- 3. Ik kwaliteit leidend voor versterking commninty
- 4. Verbinding die EE brengt: toepasbare theorie + domeinoverstijgend/holistisch kunnen werken binnen organisatie.
- 5. Het spreiden van deze methode en manier van werken en cultuur.
- 6. Het spreiden van deze methode en manier van werken en cultuur.
- 7. Verbinding die EE brengt: toepasbare theorie + domeinoverstijgend/holistisch kunnen werken binnen organisatie.
- 8. om tot oplossingrn te komen moet je dingen simpel maken, maar de werkelijkheidis complex dus vertalers van complex naar simpel en omgekeerd zijn nodig.
- 9. duidelijk hebben welke voorwaarden in organisaties vervuld moeten zijn voor toepassing EE
- 10. 3. Onderzoek, organiseren
- 11. na een veilige omgeving ook dan de actie ondertekenen om dit te doen. En open staan voor zaken die een ander aan de kaak stelt.
- 12. 2. Vakgebied : verbinding met andere vakgebieden en scholen; DEMO moet begrijpelijk worden gemaakt
- 13. De veilige omgeving creëren om kwetsbaar op te mogen stellen door fouten aan te mogen kaarten zonder direct afgerekend te worden.
- 14. 1. Maximaal gebruikmaken van wat er is, maar hoe identiteit te geven/behouden?
- 15. verbinding: eens over de theorie
- 16. delen van praktische toepassing van EE